

4.

TÖRÖKSZENTMIKLÓS VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

ELŐTERJESZTÉS

A Képviselő-testület **2023. december 14.** napján tartandó **rendes nyilvános** ülésére

Előterjesztő megnevezése:	Markót Imre polgármester
Iktatószám:	TM/599-220/2023.
Tárgy:	Éves tájékoztató a volt VEGYTEK telephely környezeti kármentesítési helyzetéről
Előterjesztés jellege:	Rendelet-tervezet, <u>Határozat-tervezet</u> , <u>Tájékoztató</u> , Beszámoló
Döntéshozatal:	egyszerű többség
Melléklet:	1 db <u>tájékoztató</u>
Készítette:	dr. Szegő János osztályvezető
Véleményezésre megküldve:	Képviselő-testület Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottsága Szociális, Egészségügyi és Sport Bizottsága részére
Törvényességi véleményezésre bemutatva:	2023. december 4.

Tisztelt Képviselő-testület!

2023. évben is elkészült a volt Vegytek telep kármentesítéséről szóló tájékoztató, amely jelen előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem az előterjesztés megvitatását és a határozati javaslat elfogadását.

Törökszentmiklós, 2023. december 4.

Markót Imre
polgármester

Törökszentmiklós Városi Önkormányzat Képviselő-testületének

...../2023. (XII.14.) számú

H a t á r o z a t a

Tájékoztató a volt VEGYTEK telep környezeti kármentesítési helyzetéről

Törökszentmiklós Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a volt VEGYTEK telephely környezeti kármentesítési helyzetéről szóló tájékoztatót megismerte és azt elfogadta.

Erről értesül:

1. Markót Imre polgármester
2. Dr. Varga Imre jegyző
3. Hatósági Osztály
4. Városfejlesztési Osztály
5. Irattár

TÁJÉKOZTATÓ

A VOLT VEGYTEK TELEPHELY KÖRNYEZETI KÁRMENTESÍTÉSÉRŐL

2023.

Az előző évekhez hasonlóan 2023. évben is szükséges a Képviselő-testület tájékoztatása, a 2010. március 8-án önkormányzati tulajdonba került 5200 Törökszentmiklós, Dózsa Gy. út 15/a. szám alatti 11,96 ha területű volt VEGYTEK telephely környezeti kármentesítés előrehaladásáról.

A telephely eredetileg a VEGYTEK Vállalat (Vegyipari Termelőeszköz Kereskedelmi Vállalat) által az 1970-es évek második felében épített és üzemeltetett vegyi anyag tárolásra, raktározásra, átféjtésre alkalmas létesítmény volt, mely 1998 májusában felszámoló biztoson keresztül került a REWOS Kft. tulajdonába.

A helyszínen sokféle folyékony és szilárd halmazállapotú vegyi anyagot forgalmaztak és tároltak. A vegyi áruk döntően vasúton érkeztek a telephelyre, a közúti beszállítás nem volt jelentős. A vasúti anyagátfejtés helyszíneinek egy része nem volt betonozott, így az esetleges elcsepegéskor, elfolyáskor közvetlenül a földfelszínre juthatott a vegyi anyag, mely a talajvízbe szivároghatott. A korábbi időszakban, amikor az anyagok tárolása hordókban történt, a göngyöleg mosása műszaki védelem nélkül zajlott, ami szintén jelentős mennyiségű szennyezőanyag környezetbe kerülését eredményezhette. A talaj és a talajvíz elszennyeződését a műszaki védelem hiánya, a csatornák tömítetlensége, a mérlegaknák nem megfelelő szigetelése okozták. A feltárt szennyeződések fő gócpontjai a régi lefejtő (hordós tároló) valamint az új vasúti lefejtő és tartálypark környezetében jelölhető ki.

Többszöri tulajdonos váltás után a telephely végül is Törökszentmiklós Városi Önkormányzat (5200 Törökszentmiklós, Kossuth Lajos u. 135.) tulajdonába került 2010. márciusban.

Az önkormányzat tulajdonába került telephely kármentesítésével kapcsolatosan az akkori Közép-Tisza–Vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (továbbiakban: KÖTI KTVF), a 2010. június 28-án kelt 398-17-2010. számú határozatával az új tulajdonost, részletes tényfeltárás elvégzésére kötelezte, mely dokumentációt a GOLDER ASSOCIATES (Magyarország) Zrt. (1021 Budapest, Hűvösvölgyi út 54.) készítette el. A KÖTI KTVF az elkészített tényfeltárási záró dokumentációt és a műszaki beavatkozási tervet elfogadta és a műszaki beavatkozást próbaüzem jelleggel elrendelte. A próbaüzem során készített jelentést és a beavatkozási tervet a Jász- Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya (továbbiakban: Hatóság) a JN/KTF/01009-14/2015. számú határozatával elfogadta és elrendelte a kármentesítést.

A Golder Associates (Magyarország) Zrt. a JN/KTF/1009-14/2015 számú, a kármentesítést elrendelő határozat értelmében szükséges monitoring tevékenység mintavételét és analitikai vizsgálatait elvégezte, az erről készült jelentés a Hatósághoz benyújtásra került. A kármentesítést elrendelő határozat teljesítésének ügyében a Golder Zrt. a Hatóságnál eljárás és hiánypótlás keretében a munkák előrehaladásáról tájékoztatás került benyújtásra.

A területen a kármentesítés megkezdéséhez (alulúszó fázis eltávolításához, illetve a visszamaradt oldott klórozott alifás szennyeződés kezelésére) és a talajvízben visszamaradt szennyeződés koncentrációjának változására és esetleges elmozdulásának észlelésére a próbaüzemhez szükséges kutak kiépítésén túl további kutak kiépítése vált szükségessé.

A volt Vegytek telephely területén a folyamatban levő kármentesítési munkákhoz kapcsolódóan a tervezett létesítmények vízjogi létesítési engedélyezési tervdokumentációját a Golder Associates (Magyarország) Zrt. elkészítette, illetve ehhez kapcsolódóan részletes geofizikai felmérés történt a felszín alatti szennyezettség és a földtani közeg pontosítására, a tervezett alulúszó eltávolító kutak helyének pontosabb kijelölésére. A benyújtott tervet a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2017. október 30-án kelt határozatával elfogadta és 36600/4399-7/2017 számon vízjogi létesítési engedélyt adott.

A műszaki beavatkozási terv alapján megszületett határozat két ütemre bontja a feladatokat. A kötelezés első ütemében meghatározott feladatokat szükséges megvalósítani a projekt keretében.

Ennek érdekében 2017. évben elkészültek a kutak vízjogi létesítési engedélyei, melyek 2017. év végén lettek jogerősek. A kötelező határozat módosítása lett kezdeményezve 2017. évben, amely 2018. januárjában érkezett meg.

A Törökszentmiklós területén a volt Vegytek telephelyen visszamaradt felszín alatti szennyeződéssel kapcsolatban elrendelt kármentesítés alapján, a telephelyen a kármentesítési műtárgyak kiépítése, a kármentesítés I. ütemének elvégzése és dokumentálása szükséges az alábbiaknak megfelelően:

- 4 db DNAPL kitermelő kút létesítése /112 fm)
- 28 db kúthármas, 6db kútötös és 4 db monitoring kút kiépítése (összesen 1014 fm) a tervezett injektálások és mintavételek elvégzéséhez
- Beavatkozáshoz használni kívánt, konténerben a helyszínre szállított kármentesítő berendezés telepítése, a hozzá tartozó szerelvényekkel
- Kiépítést követően vízjogi üzemeltetési engedélyezési tervdokumentáció elkészítése
- A kármentesítés I. ütemének részeként DNAPL visszanyerése a termelő kutakból
- Monitoring vizsgálatok elvégzése és dokumentálása a telephelyen és környezetében kiépített monitoring kutakból/lakossági kutakból (47 db pontból)
- Kármentesítési záró dokumentáció összeállítása az I. ütemről, szennyezőanyag transzport modell felülvizsgálata és dokumentálása
- A telephelyen tervezett barnamezős beruházáskor a bontási munkákhoz (betonmedencék, tartályok, műtárgyak) kapcsolódóan környezetvédelmi művezetés, mintavétel elvégzése.

Ez utóbbi azért került a műszaki dokumentációba, mivel a tervezett fejlesztésekhez a Környezetvédelmi Hatóság azzal a feltétellel járult hozzá, hogy a kibontott anyagok (beton, föld, stb.) vizsgálatára kerüljön sor a újrahasznosítás, vagy elszállítás előtt, hogy ki legyen zárva, hogy az új épületek, építmények alá szennyezett anyag kerüljön beépítésre.

A tervezett kármentesítési tevékenységre 2018. november végén kiírásra került a közbeszerzési eljárás, melyre 2018. december közepéig érkeztek be az ajánlatok. A beérkezett ajánlatok formai és tartalmi értékelését követően került meghatározásra a nyertes ajánlattévő, és a kivitelezés 2020. április 30-ig megvalósult.

A kármentesítés I. üteméről a Golder Zrt. által készített Beavatkozási záró dokumentációt a Hatóság elfogadta és haladéktalanul elrendelte a további kármentesítési feladatok elvégzését. Ezzel kapcsolatban az Önkormányzat képviselői a Golder Zrt. szakértőjével közösen Hatósági egyeztetést tartott a Kormányhivatal és a Katasztrófavédelem illetékes szakembereivel 2020. szeptember 15-én. A megbeszélésen elhangzottak értelmében a további szükséges beavatkozások módjára és ezek időütemezésére 2020. december 30-ig egy módosított beavatkozási tervdokumentáció került

benyújtásra, amelyet Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal JN/59/00220-04/2021 számú határozatában elfogadott és elrendelte a kármentesítés folytatását az alábbi ütemezésnek megfelelően.

- 2021: Tisza István utca felőli térrészen mikrobiológiai reaktív zóna üzemeltetése
- 2022: Tisza István utca felőli térrészen mikrobiológiai reaktív zóna üzemeltetése és a Videoton felé eső területen biobarrier próbaüzemének lefolytatása
- 2023: Tisza István utca felőli térrészen mikrobiológiai reaktív zóna üzemeltetése és a Videoton felé eső területen biobarrier próbaüzemének lefolytatása
- 2024. Tisza István utca felőli térrészen mikrobiológiai reaktív zóna üzemeltetése és a Videoton felé eső területen biobarrier próbaüzemének lefolytatása. Az eredmények alapján a beavatkozás felülvizsgálata.

2021-ben az Önkormányzat szerződést kötött a Golder Zrt-vel a Hatóság által előírt monitoring vizsgálatok elvégzésére és dokumentálására. Ennek keretében a Golder Zrt. 2021. szeptemberben és 2021. decemberben elvégezte a szükséges monitoring kutak mintavételét és az erről készülő dokumentációt 2022. január 31-ig megküldte a Hatósághoz. A rendelkezésre álló 2021. szeptemberben elvégzett monitoring vizsgálatok alapján megállapítható volt, hogy a talajvíz szennyezettsége még mindig nagyon jelentős, az egyes részterületekre előírt „D” kármentesítési határértéket meghaladja. A szennyeződés lényegesen túlnyúlik az ingatlan határán, kimutatható a Videoton területén és a Tisza István utca felőli részén, illetve a Vegytek teleptől Északra elhelyezkedő ingatlanokon is. A talajvíz az első vízzáró réteggig, azaz 28 méteres mélységig szennyezett, a szennyeződés mértéke területrészenként eltérő.

Az Önkormányzat felkérésére a Golder Zrt. képviselője egyeztetett a JNSZM Kormányhivatallal a 2021-re előírt, azonban nem teljesített feladatokkal kapcsolatban (Tisza István utca felőli biobarrier rendszer üzemeltetése). A Hatóság szóbeli tájékoztatása alapján az Önkormányzat határidő hosszabbítási kérelmet nyújtott be a Kormányhivatalnak 2022. január 21-én, mely tartalmazta a munkák előrehaladását és az elmaradt feladatok várható jövőbeni teljesítését. Továbbá tájékoztatta az Önkormányzat a Hatóságot, hogy 2022. január 14-én az Önkormányzat benyújtotta a Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében a TOP Plusz-1.2.1-21. azonosítószámú „Élhető települések” című pályázatát. A pályázat megvalósítása során célul tűztük ki, hogy a pályázati felhívás keretében megfelelően a barnamezős fejlesztéshez kapcsolódóan a volt Vegytek telephelyen visszamaradt szennyeződés kármentesítésének további szakaszait elvégezzük.

A benyújtott kérelmet a Hatóság elfogadta és a JN/KTF/1009-14/2015. számú többszörösen módosított műszaki beavatkozást elrendelő határozatot módosította a **2022. március 21-én kelt JN/59/00356-11/2022. számú határozatával**, melyben elrendelte az alábbi ütemezést:

- 2022. október 1. – 2025. szeptember 30.: Tisza István utca felőli térrészen mikrobiológiai reaktív zóna (MRZ) üzemeltetése, rendszeres injektálások elvégzése (36 hónap)
- 2022. október 1. – 2023. március 31.: Videoton felé eső területen biobarrier próbaüzemének lefolytatása (6 hónap)
- 2023. április 1. - 2025. szeptember 30.: Videoton felé eső területen a biobarrier rendszer üzemeltetése (30 hónap)
- 2025. szeptember 30. - 2026. március 31.: a beavatkozási terv felülvizsgálata, a kármentesítés eredményének értékelése, modellezés felülvizsgálata a rendelkezésre álló monitoring eredmények és kármentesítési eredmények alapján.

II. ütem befejezése: 2026. március 31.

A kármentesítés II. ütemének megvalósítására 2022. januárjába benyújtott pályázat támogatásáról 2022. március végén érkezett értesítés, azonban csak 2022. augusztus közepén lépett hatályba a támogatási szerződés. Ezzel párhuzamosan elkezdődött a kármentesítési tevékenység és a projekt megvalósítást összehangolása, a kármentesítést végző szolgáltató kiválasztásához szükséges közbeszerzési eljárás előkészítése. Az eljárás előkészítése során a beavatkozási határozat, a támogatási szerződés és a felhívásban rögzített határidők összhangjának megteremtése érdekében módosítani kellett a határozatot, amely JN/59/01178-9/2023. számon lett kiadva. Ezen 2023. májusban kiadott határozatban a kármentesítés módosított üteme az alábbi:

- 2023. augusztus 1. – 2026. július 31.: Tisza István utca felőli térrészen mikrobiológiai reaktív zóna (MRZ) üzemeltetése, rendszeres injekciók elvégzése (36 hónap)
- 2023. augusztus 1. – 2024. január 31.: Videoton felé eső területen biobarrier próbauzemének lefolytatása (6 hónap)
- 2024. február 1. - 2026. július 31.: Videoton felé eső területen a biobarrier rendszer üzemeltetése (30 hónap)
- 2026. július 31. - 2026. december 31.: a beavatkozási terv felülvizsgálata, a kármentesítés eredményének értékelése, modellezés felülvizsgálata a rendelkezésre álló monitoring eredmények és kármentesítési eredmények alapján.

II. ütem befejezése: 2026. december 31.

Ezen eljárás becsült értéke eléri, illetve meghaladja az uniós értékhatárokat, így a 2021-2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V.18.) Korm. rendelet 182. § - 195. § alapján folyik az eljárás. Az eljárás megindításáról 2023. április 25-én született döntés, mely alapján 2023. április 28-án került a közbeszerzés anyag megküldésre az illetékes szerveknek az elektronikus felületen. Az eljárás ex ante ellenőrzését követően a KSZ 2023. augusztus 09-én, míg a KFF 2023. augusztus 10-én adta ki a támogató véleményét, amely lehetőséget adott a közbeszerzési eljárás megindítására. A közbeszerzési eljárás megindítására 2023. augusztus 21-én került sor. A megindított eljárásban 2023. szeptember 15-én 10.00 óráig lehetett ajánlatot benyújtani, mely határidőre 4 ajánlattevő tett ajánlatot. A benyújtott 4 ajánlat formai és tartalmi ellenőrzése van folyamatban. A beérkezett ajánlatok áttekintését követően 2023. októberében hiánypótlási felhívások kerültek kiküldésre. A hiánypótlások teljesítését követően a Kbt. 69. § (4)-(7) bekezdése szerinti, az eljárás eredményéről szóló döntés meghozatalát megelőző, az értékelési szempontokra figyelemmel legkedvezőbbnek tekinthető ajánlattevő részére szóló kizáró okok és az alkalmassági követelmények tekintetében előírt igazolások benyújtására szóló felhívás kiküldésére került sor. Ennek áttekintését követően kerülhetett sor az ajánlatok érvényességének megállapítására, és a beérkezett érvényes ajánlatok bírálatára, feltételes döntés meghozatalára 2023. november végén. Ezt követően kerül sor az eljárási cselekmények ex ante ellenőrzésére és a 256/2021. (V.18.) Korm. rendelet 190. § (4) bekezdés szerinti tanúsítvány kiadására, majd a vállalkozási szerződés aláírására. Jelenleg a tanúsítvány kiállítására várunk, amely alapján a közbeszerzési eljárást lezáró döntést meg lehet hozni.

A beavatkozást elrendelő határozat módosításához a határidőket az előkészített és elindított közbeszerzési eljárás ütemezésére tekintettel adtuk meg a Hatóságnak, mivel számításaink, és korábbi időszak tapasztalatai alapján az ex ante ellenőrzés mellett is 2023. július végére lefolytatható lett volna a megindított közbeszerzési eljárás. Sajnos azonban az eljárás elhúzódott, és nem tudott az eredeti ütemtervnek megfelelően megvalósulni.

A közbeszerzési eljárás alatt, mivel az éves monitoring vizsgálatok is része a közbeszerzési eljárásnak, kármentesítéssel kapcsolatos tevékenység nem történt. A közbeszerzési eljárás elhúzódása miatt szükségessé válhat a 2023. évi monitoring jelentés elkészítése, és szükséges lesz a kármentesítés

ütemezésére vonatkozó 2023. májusában kiadott JN/59/01178-9/2023. számú határozat módosítása a feladatok elvégzésével megbízott és a közbeszerzési eljárásban kiválasztott vállalkozással történő szerződéskötést követően. A közbeszerzési eljárás lefolytatását követően a nyertes ajánlattevővel fog szerződést kötni az Önkormányzat és folytatni fogja a kármentesítési feladatok ellátását. A kármentesítésben a Golder Zrt. külső szakértőként kerül bevonásra.

Törökszentmiklós, 2023. december 4.

dr. Szegő János
osztályvezető

